

Bibliografija

- Ayhan Aktar, *Varlik Vergisi ve Turkleştirme Politikaları* [Porez na prihod od kapitala i politika turcifikacije], Istanbul, 2000.
- *Ta aetopoula. Anagnostiko tritis kai tetartis taxis* [Mali orao. Čitanka za treći i četvrti razred], 1944, ed. 'Eleftheris Elladas', obnovljeno izdanje
- Nisim Albahari et al. (prir.), *Sarajevo u revoluciji*, Sarajevo, 1979.
- Julian Amery, *Sons of the Eagle: A Study in Guerrilla War* [Sinovi orlova: studija gerilskog ratovanja], London, 1984.
- Bashkimi [Jedinstvo], jun 1944.
- *Bleiburg*, grupa autora, priredio Marko Grčić, Zagreb, 1990.
- Branislav Božović, *Beograd pod komesarskom upravom 1941*, Beograd, 1998.
- Branislav Božović, *Poruke streljanog grada*, Beograd, 1961.
- Don Pietro Brignoli, *Sveta maša za moje ustreljene* [Sveta misa za moje strijeljane], Gorica, 1995.
- България – своенравният съюзник на Третия райх [Bugarska – Neukrotivi saveznik Trećeg rajha], Sofija, 1992.
- *Хрестоматия по История на България* [Hrestomatija bugarske istorije 1944–1948], Sofija, 1992.
- Nicholas J. Costa, *Shattered Illusions, Albania, Greece and Yugoslavia* [Razbijene iluzije, Albanija, Grčka i Jugoslavija], New York, 1998.
- Ivan Cvitković, *Ko je bio Alojzije Stepinac*, Sarajevo, 1986.
- Dobrica Ćosić, *Daleko je sunce*, Beograd, 1963.
- Vladimir Dedijer, *Novi prilozi za biografiju Josipa Broza Tita I–II*, Rijeka–Zagreb, 1981.
- *Deportarea etnicilor germani din România în Uniunea Sovietică(1945)*, [Deportacija rumunskih Njemaca u Sovjetski Savez], prir. Hannelore Baier, Braşov, 1994.
- Dimitar Dimov, *Тютюн* [Duvan], Sofia, 2000.
- Dobri and Elena Djurov, *Murgaš. Memoari*, Sofija, 1983.
- *Документи за борбата на македонскиот народ за самостојност и национална држава, том втори*, [Dokumenti o borbi makedonskog naroda za samostalnost i nacionalnu državu], Skopje, 1981.
- Dragojlo Dudić, *Dnevnik 1941*, Beograd, 1957.
- Polychronis K. Enepekidis, *To Olokaftoma ton Evraion tis Ellados 1941–1944* [Holokaust Jevreja u Grčkoj 1941–1944], Athens, 1996.
- Feridun Cemal Erkin, *Dýşişlerinde 43 yıl Anılar-Yorumlar* [34 godine u spoljnim poslovima. Memoari – Komentari], Ankara, 1980.
- *Evreii din România între anii 1940–1944, vol. I: Legislație antievreiască* [Rumunski Jevreji između 1940–1944, 1. tom: Antisemitska legislativa], prir. Lya Benjamin, Bucureşti, 1993.
- *Evreii din România între anii 1940–1944, vol. II* [Rumunski Jevreji između 1940–1944, 2. tom], ed. Lya Benjamin, Bucureşti, Edit. Hasefer, 1996, doc. 44.; doc. 98.
- Tone Ferenc, *Okupacijski sistemi na Slovenskem* [Okupacioni sistemi na slovenačkoj teritoriji], Ljubljana, 1997.
- Hagen Fleischer, *Stemma kai svastika. I Ellada tis Katochis kai tis Antistasis 1941–1944, vol. 2* [Kruna i svastika. Njemačka u okupaciji i otporu 1941–1944, 2 tom], Athens, 1995.
- Giomtov Giakoel, *Apomnimonevmata 1941–1943* [Memoari 1941–1943], Thessaloniki 1993.
- Ivo Goldstein, *Holokaust u Zagrebu*, Zagreb, 2001.
- *Hitlers Weisungen für die Kriegsführung 1939–1945* (ed. W. Hubatsch) [Hitlerova uputstva za vođenje rata 1939–1945].
- Josip Horvat, *Preživjeti u Zagrebu. Dnevnik 1943–1945*, Zagreb, 1989.

- Josip Horvat, *Hrvatski mikrokozam između dva rata (1919–1941)*; u: Rad Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb, 1983.
- *Hylli i Dritës*, [Zvijezda svjetlosti], The Oriental Catholic Mission in Lushnje, December 1940, 601.
- Demir D. Hysolli, *Life of Death for Freedom [Život ili smrt za slobodu]*, USA, 1995.
- John Iatridis (ed.), *I Ellada sti dekaetia 1940–1950. Ena ethnos se krisi [Grčka tokom decenije 1940–1950. Nacija u krizi]*, Athens, 1984.
- *Ilegalčki Borec [Ilegalac]*, Ljubljana, 2003.
- *Istoria tou Ellinikou Ethnous [Istorija grčke nacije]*, vol. 16, Athens, Ekdotiki Athinon, 2000.
- *Извори за Ослободителната војна и Револуција во Македонија, 1941–1945 [Izvori za oslobodilački rat i revoluciju u Makedoniji, 1941–1945]*, tom I, knjiga 3, Skopje, 1970.
- *Ulus Irkad, Cypriots Together in the Second World War [Kipranci zajedno u Drugom svjetskom ratu]*, preveo Metin Kemal, „*The Friends of Cyprus Report*“, br. 46, jesen 2003.
- Ilija Jakovljević, *Konclogor na Savi*, Zagreb, 1999.
- Fikreta Jelić–Butić, *Četnici u Hrvatskoj 1941–1945*, Zagreb, 1986.
- Konstantin Katsarov, *60 години живяна история [60 godina proživljene istorije]*, Sofija, 1993.
- Danail Krapchev, *Izbrani statii [Izabrani članci]*, Sofia, 1992.
- Jure Krišto, *Sukob simbola, politika, vjere i ideologije u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj*, Zagreb, 2001.
- Bogdan Krizman, *Pavelić i ustaše*, Zagreb, 1978.
- Fitzroy MacLean, *Rat na Balkanu*, Zagreb, 1964.
- *Magazin istoric [Istorijски magazin]*, Bucharest, October 2002.
- Agnes Jensen Mangerich, *Albanian Escape: The true story of U.S. army nurses behind enemy lines. [Albanski izlaz: Istinita priča o bolničarkama vojske SAD iza neprijateljskih linija]* The University Press of Kentucky, 1999.
- Georgi Manov, *Černata skala [Crna stijena]*, Sofia, 1997.
- Anđelka Martić, *Vuk na Voćinskoj cesti*, Zagreb, 1971.
- Mihailo Lalić, *Svadba*, Podgorica, 1966.
- Milija Stanišić, *Dubinski slojevi Trinaestojulskog ustanka u Crnoj Gori*, Podgorica, 2005.
- Mark Mazonjer, *Stin Ellada tou Hitler. I empeiria tis Katochis [U Hitlerovoj Grčkoj. Iskustvo okupacije]*, Athens, 1995.
- *Memoari patrijarha srpskog Gavriila*, Beograd, 1990.
- *Minoritati etnoculturale. Marturii documentare. Tiganii din Romania (1919–1944) [Etnokulturne manjine: Rumunski Romi (1919–1944). Dokumentarna svjedočenja]*, prii. L. Nastasa, A. Varga, C. A. Andreescu, Cluj Napoca, 2001, doc. 339.
- Bogdan Murgescu et al., *Istoria României în texte [Istorija Rumunije u tekstualnim izvorima]*, București, 2001.
- E. C. W. Myers, *Greek Entanglement*, London, 1985 (prvi put objavljeno: 1955).
- National Archives Braşov, *Gradska vijećnica opštine Bod*, file 76/1944, f. 83.
- Kosta Nikolić, *Strah i nada u Srbiji 1941–1944: Svakodnevni život pod okupacijom*, Beograd, 2002. *Novo vreme*, 25. septembar 1942.
- James O'Donnel, *A coming of age: Albania under Enver Hodža [Punoljetstvo Albanije: Albanija i Enver Hodža]*, New York, 1999.
- Faik Okte, *The tragedy of the Turkish Capital Tax [Tragedija turskog poreza na prihod od kapitala]*, Croom Helm Limited 1987.

- Branko Petranović, Momčilo Zečević, *Jugoslavija 1918–1988*, tematska zbirka dokumenata, Beograd, 1988.
- Stoyan Petrov-Chomakov, *Duhът na diplomaciŌta [Duh diplomatije]*, Sofia, 2002.
- Slavko Stanišić, *Stvaranje Crnogorske narodne omladine*, „Istorijski zapisi”, br. 2, Titograd, 1968.
- *Politika*, 28. mart 1941.
- Ivor Porter, *Operat,iunea Autonomus [Autonomna operacija]*, București, 1991.
- John Ivan Prcela, *Dražen Živić, Hrvatski holokaust*, Zagreb, 2001.
- Jadranka Selhanović, *Podgorica – život iznova*, Podgorica, 2009.
- Marin Preda, *Delirul [Divljina]*, Craiova 1975.
- Enver Redžić, *Muslimansko autonomaštvo i 13. SS divizija*, Sarajevo, 1987.
- Božo Repe, *Sodobna zgodovina. Zgodovina za 4. letnik gimnazij [Savremena istorija. Istorijski za 4. razred osnovne škole]*, Ljubljana, 2002.
- Božo Repe, Intervju sa Cvetom Kobalom (video), Memorial Center Mauthausen.
- Božo Repe, *Naša doba*, Ljubljana, 1996.
- Milan Ristović (prir.), *Izveštaj glavnog rabina Jugoslavije dr Isaka Alkalaja, o događajima u Jugoslaviji između marta i kraja juna 1941: „Naši doživljaji i utisci o poslednjim događajima u Jugoslaviji” [Our experiences and impressions of the recent events in Yugoslavia]*, „Tokovi istorije“, 1–2/1997, str. 181–182.
- Constantin Sănătescu, *Jurnal [Dnevnik]*, București 1993.
- Emil Sattolo, *Tragom istine*, Nova Gradiška, 2002.
- Ioan Scurtu et al., *Istora României între 1918–1944 (culegere) [Istorijski Rumunije između 1918. i 1944. (zbirka tekstova)]*, București, 1982.
- Stanford J. Shaw, *Turkey and the Holocaust [Turska i holokaust]* London, 1993.
- David Smiley, *Albanian Assignment*, London, 1984.
- *Srpski narod*, 3. jun 1942.
- Ivan Stančov, *Diplomat i gradinar [Diplomata i baštovan]*, Sofia, 2000.
- Ivan Šibl, *Sjećanja 1–3*, Zagreb, 1986.
- Rastislav Terzioski, *Денационализаторската дејност на бугарските културно-просветни институции во Македонија [Denacionalizatorska aktivnost bugarskih kulturno-obrazovnih institucija u Makedoniji]*, Skopje, 1974, prema: Istorijski arhiv KPJ, tom VII, Beograd, 1951.
- Борбата на българския евреи по време на Втората световна война [Borba bugarskog naroda za odbranu i spas Jevreja u Bugarskoj tokom Drugog svjetskog rata], Sofija, 1978.
- *Оцеляванто. Сборник документи 1940–1944 [Opstanak: Kompilacija dokumenata 1940–1944]*, Sofija, 1995.
- *Tito – Churchill: Strogo tajno*, prir. B. Biber, Zagreb, Ljubljana, 1981.
- *Tomori*, 6. avgust 1940, 2; 11. avgust 1940, 2.
- Stajko Trifonov, *Българският национален въпрос 1919–1944 В: Нови студии по ългарска история 1918–1948 [Bugarski nacionalni problem 1919–1944, u: Novi eseji o bugarskoj istoriji]*, Sofia, 1992.
- *Universul*, 7/2 03. 1942, str. 4; 5/01. 1942, str. 1; 291/28. 10. 1944; 44/15. 02. 1942; 318/26. 11. 1944.
- Radoica Luburić, *Društvo Crne Gore u Drugom svjetskom ratu*, Podgorica, 1995.
- Radoje Pajović, *Kontrarevolucija u Crnoj Gori 1941–1945, četnički i federalistički pokret Cetinje*, 1977.

- Riki Van Bouschoten, *Anapoda chronia. Syllogiki mnimi kai istoria sto Ziaka Grevenon (1900–1950)* [Teške godine. Kolektivne uspomene i istorija u Ziaka Grevenon (1900–1950)], Athens, 1997.
- Ivan Venedikov, *По делата им ше ги познаете* [Prepoznaćeš ih po njihovim djelima], Sofija 1993.
- Aleksandar Vojinović, *Ante Pavelić*, Zagreb, 1988.
- Evelyn Waugh, *The End of the Battle* (the “Sword of Honour” trilogy), Boston/New York/London, 2000.
- Ahmed Emin Yalman, *Yakýn Tarihte Gördüklerim ve Geçirdiklerim vol 3 (1922–1944)* [Stvari viđene i živiljene u nedavnoj prošlosti (1922–1944)], Istanbul, 1970.
- Zoran Lakić, *Narodna vlast u Crnoj Gori 1941–1945*, Cetinje–Beograd, 1981.
- *Zbornik dokumenta NOR*, tom III, knj. 4. Beograd, 1953.
- *Zbornik dokumenata i podataka o NOR naroda Jugoslavije, tom XIV, knjiga 1. Dokumenti četničkog pokreta Draže Mihailovića 1941–1942*, Beograd, 1981, dok. br. 34.
- Žarko Zgonjanin, et al. (prir.), *Kozara u Narodnooslobodilačkom ratu. Zapisi i sjećanja*. Knjiga šesta, Beograd, 1978.
- *Zločini fašističkih okupatora i njihovih pomagača protiv Jevreja u Jugoslaviji*, Beograd, 1952.
- Dencho Znepolski, *Посмъистна изповед*, Sofija, 1998.
- *Жените од Македонија во Народноослободителната војна* [Žene Makedonije i narodnooslobodilački rat], Skopje, 1976.
- Vladimir Žerjavić, *Opsesije i megalomanije oko Jasenovca i Bleiburga*, Zagreb, 1992.
- D. Živojinović – D. Lučić, *Varvarstvo u ime Hristovo*. Prilozi za Magnum crimen, Nova knjiga, Beograd, 1988, str. 554–556.

Vizuelni materijal

- „Akbaba“, 24. avgust 1939.
- Arhiv grada Beograda
- Beograd, Narodna biblioteka Srbije, Zbirka plakata
- Rifat Bali, *Musa'nýn Evlatları, Cumhuriyet'in Yurttaşları* [Mojsijeva djeca, građani republike], Istanbul, 2003.
- Hrvatski istorijski muzej
- *Cumhuriyet Ansiklopedisi* [Enciklopedija republike] tom. 2 (1941–1960), Istanbul, 2002.
- Vladimir Dedijer, *Dnevnik, 1941–1942*, 2. izdanje, Beograd, 1951.
- *Epopeja e Luftës Antifashiste Nacionalçlirimtare e Popullit Shqiptar, 1939–1944*. [Epopeja antifašističke nacionalno-oslobodilačke borbe albanskog naroda, 1939–1944], Tiranë, 1980.
- Hagen Fleischer, *Stemma kai svastika. I Ellada tis Katochis kai tis Antistasis 1941–1944, vol. 2* [Kruna i svastika. Grčka u okupaciji i otporu 1941–1944, 2. tom], Athens, 1995.
- Galerija državnog arhiva, Zagreb
- Abaz Hodžha, *Filmi Artistik Shqiptar 1957–1984* [Albanski artistski film, 1957–1984] Tiranë, 1987.
- *Istoriki kai Ethnologiki Etaireia tis Ellados (IEEE), To epos tou '40. Laiki eikonographia* [Epika četrdesetih. Popularna ikonografija], Athens, 1987.
- Istorijski arhiv Beograda, Zbirka fotografija
- Istorijski arhiv Beograda, Uprava grada Beograd, SP III-48, k 157/15, 25. septembar 1941.
- *Jugoslovenska grafika 1900–1950*. Katalog izložbe, Beograd, decembar 1977 – februar 1978, Beograd, 1977. Jugoslovenska kinoteka, Beograd

- *Karikatur*, 24. septembar 1942.
- Jure Krišto, *Sukob simbola, politika, vjere i ideologije u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj*, Zagreb, 2001.
- Nataša Mataušić, *Jasenovac 1941–1945*, Zagreb, 2003.
- Slobodan D. Milošević, *Izbeglice i preseljenici na teritoriji okupirane Jugoslavije 1941–1945*, Beograd
- Muzej grada Zagreba
- Nacionalni istorijski muzej u Atini
- Narodna biblioteka Srbije, Beograd
- Kosta Nikolić, *Nemački ratni plakat u Srbiji 1941–1944*, Beograd, 2001.
- *Novo vreme*, Beograd, 16. septembar 1942.
- www.pavelicpapers.com
- Branko Petranović, Nikola Žutić (ur.), *27. mart 1941. Tematska zbirka dokumenata*, Beograd, 1990.
- Giannis Soldatos, *Istoria tou Ellinikou Kinimatografou [Istorija grčkog filma]*, tom. 1–2, Athens, 1999.
- *Stripoteka*.
- *The Jews of the Ottoman Empire and the Turkish Republic [Jevreji Osmanskog carstva i Turske republike]*, London, New York, 1993.
- *Universul*, Bucharest, no. 30, 1 February 1942; 15 May 1942; no. 272, 5 October 1942; no. 281, 14 October 1942; no. 249, 12 September 1943; 6 October 1944; 26 October 1944.
- Aleksandar Vojinović, *Nije sramota biti Hrvat, ali je peh*, Zagreb, 1999.
- Ratni muzej u Atini, Britanska zbirka
- *Zločini fašističkih okupatora i njihovih pomagača protiv Jevreja u Jugoslaviji*, Beograd, 1952.

Mape

Mapa 1: *Drugi svjetski rat, 1939–1942.* – Map 50 (str.178) in: Paul Robert Magocsi, *Historical Atlas of Central Europe* (University of Washington Press, 1993, 2002).

Mapa 2: *Jugoistočna Evropa poslije Drugog svjetskog rata* – Map 52 (str.186) in: Paul Robert Magocsi, op.cit.

OCIJENITE OVU KNJIGU!

Vaše mišljenje kao čitaoca/čitateljke ove knjige veoma nam je važno, i kao ocjena našeg rada i za planiranje naših budućih poduhvata. Centar za demokratiju i pomirenje u jugoistočnoj Evropi (CDRSEE), zajedno sa brojnim kolegama i saradnicima, uložio je ogroman trud, vrijeme i dragocjene dokumente u projekat „Nastava moderne istorije jugoistočne Evrope“, a rezultat je knjiga koju držite u rukama. Da bismo provjerili uspješnost našeg metoda, korisnost ovog poduhvata i vrijednost naše investicije, voljeli bismo da date svoju ocjenu projekta.

Molimo za vaše iskreno mišljenje za šta će vam biti potrebno izvjesno vrijeme i trud. Poslije čitanja ove knjige, ili čak njenog korišćenja u razredu, molimo vas da odete na naš veb sajt, nađete History Workbooks section i popunite obrazac za ocjenjivanje. Formular za evaluaciju možete naći na veb sajtu: www.cdrsee.org/jhp/evaluate_eng.html

Ako hoćete da nam se direktno obratite, pišite nam na: info@cdrsee.org i vaš e-mail će biti direktno upućen nekome od koordinatora JHP.

Ukoliko želite, pišite nam na:

Center for Democracy and Reconciliation in Southeast Europe (CDRSEE)
Krispou 9, Ano Poli, 54634 Thessaloniki, Greece

CIP – Каталогизација у публикацији
Централна народна библиотека Црне Горе, Цетиње

ISBN 978-86-303-1652-4
COBISS.CG-ID 19866384